

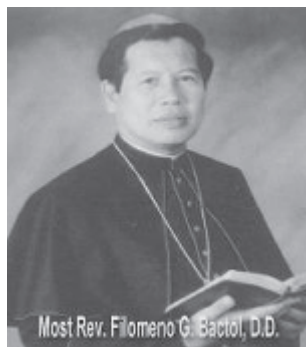
KATILINGBAN

Ang opisyal nga pamantalaan sa Basic Ecclesial Communities (BEC) sa parokya sa Naval

Vol 2, No. 8

website: www.geocities.com/navalbec

Marso 2006

Mensaje

Si Santo Ireneo (Tuig 304) miproklamar: *“The glory of God is man fully alive.”*

Pinasikad niining maong kamatuoran, ang atong Simbahan naningkamot diha

sa Basic Ecclesial Communities (BEC) nga mosilaob pag-usab ang pagtuo diha sa atong Ginoo pinaagi sa kinabuhing kristohanon diha sa mga kasilinganan. Nabuhi kini pinaagi sa sinemana nga pag-ampo sa selda ug sa kasaulugan sa Eukaristiya matag Domingo, ug sa pagtambayayungay diha sa kinahanglan sa kasilinganan.

Pinasikad gihapon sa maong kamatuoran, ang atong Simbahan naningkamot nga human malig-on diha sa pagtuo, matagaan ug pagtagad ang panginahanglang-material sa Iyang katawhan.

Dinhi nahimugso ang mga nagkalain-laing mga programa sa atong Simbahan nga nagtumong sa pagtubag sa maong panginahanglan. Kini nga mga programa nahimugso ubos sa pagpangalagad sa atong Diocesan Commission on Social Action. Pipila niining maong mga programa mao:

- **ang Social Action Center - Basic Ecclesial Community Pharmacy (SAC-BEC Pharmacy).** Kini nga atong Pharmacy nahimutang sa Apostolic Center Building tapad gayud sa Cathedral Church. Kini nagtubag sa atong mga panginahanglan sa barato nga mga medisina.

- **Puhunan para sa Pangabuhian.** Kini nagtubag sa atong panginahanglan sa gagmay'ng kapital nga sarang natong magamit para sa atong pangabuhian. Ang kadaghanan misulod sa pangabuhian sa pag-atiman sa mga baboy, ang uban pagbaligya ug isda ug palay, ang uban pagtukod ug sari-sari store ug mga *barbecue stands*, samtang ang uban migamit niini para sa electronic load (E-load) sa mga celphones.

Sumpay sa pahina 6

PAMALANDONG SA EBANGHELYO

Marso 5, 2006: Unang Domingo sa Kwaresma
Basahon: Gen. 9:8-15 / Pt. 3:18-22 / Mk. 1:12-15

Human sa pagbasa sa Ebanghelyo:

Unsa man nga pulong o mga pulong sa Ebanghelyo ang nakapatandog kanimo? Ngano man?

Tema: (Basahon human sa mga paambit)

Ang Domingo sulod sa kwaresma sa tuig “B” nagsaysay mahitungod sa kasabutan nga gihimo sa Dios tali kaniya sa iyang katawhan. Niining unang Domingo madungog nato ang kasabutan tali sa Dios ug ni Noe, ang bag-ong binuhat human sa dakong kadaut, ang lunop. Ang Dios dili gayod madaug bisan pinaagi sa tawhanong kahuyang ug kasaypanan. Bisan tuod nangapukan ang iyang mga anak, ang Dios midugtong pag-usab sa talikala tali kaniya ug kanila.

Si Hesus mikawas gikan sa tubig sa Jordan aron pagsilyo - sa makausa ug alang sa tanan pinaagi sa iyang dugo - sa kasabutan sa Dios ngadto sa iyang katawhan. Aron Pagtukod og taytayan nga maoy magdugtong taliwala sa tawo ug sa Dios, siya nagpakasama kanato sa tanang butang gawas sa sala; gitental siya sa tanang paagi sama kanato (Hebreo 4:15). Busa human siya nakighiusa kanato, siya nga nanag-una kanato pagbalik latas sa tubig sa kamatayon ngadto sa bag-ong pagkabinuhat diha sa iyang kinabuhi. Kita karon nahimong mga saksi sa bag-ong kasabutan, “Ang laraw sa paghiusa sa tanang mga binuhat sa langit ug sa yuta nganha sa pagpangulo ni Cristo”(Efeso 1:10).

Pamalandongi kini:

1. Diha sa imong Bunyag ikaw nahimong bag-ong binuhat. Kining maong kamatuoran aduna bay kalabutan sa imong adlaw-adlaw nga pagkinabuhi?
2. Sa unsang paagiha diin kini imong napamatud-an?

Marso 12, 2006: Ika-2 nga Domingo sa Kwaresma
 Basahon: Gen. 22: 1-2, 9a-13, 15-18 / Rom. 8:31b-34 / Mk. 9:2-10

Human sa pagbasa sa Ebanghelyo:

Unsa man nga pulong o mga pulong sa Ebanghelyo ang nakapatandog kanimo? Ngano man?

Tema: (Basahon human sa mga paambit)

Ang matuod nga gugma naghatag dili lang kabahin o tipik, kondili ang tanan, ang tanan gayod, ang kinatibuk-an. Kini napamatud-an diha sa relasyon tali sa mga tawo, ilabi na gayod sa Dios. Sanglit siya mao man ang kinabuhi, ang buhing Dios, ingon usab niini ang iyang gasa.

Ang tubag sa Dios sa halad ni Abraham mao ang kinabuhi, kaabundasya ug panalangin pinaagig kaliwatan nga dili maihap. Ang mahigugmaong pagkamasinugtanon ni Hesus maoy nag-usab kaniya sa iyang pagkasiya, ang dagway sa Dios, gihimaya ug maanindot. Puno ang iyang gugma alang sa Amahan ug alang kanatong tanan nga matuod niini ang tinubdan sa iyang pagkasiya nahimong magilakon alang sa mga tinun-an. Ang gugma nagasidlak sa kapuno sa kinabuhi.

Sa laing bahin ang pagtuo, nga mao ang pagdawat sa buhing relasyon ngadto sa Dios nagtabang kanato aron maato ang pagkatibuok sa atong kinabuhi. Busa ang pagtuo napadayag diha

sa atong gibuhay ug gipantuhi. Ang pagtuo maoy nakahimo ni Abraham sa pagsanong alang sa maong pagsulay sa paghalad sa iyang bugtong anak. Ang sugilanon ni Abraham dili lang usa ka katapusang pag-iskapo kay wala nay laing mahimo, kondili usa ka pagsanong alang sa kinabuhi. Kini usa ka sugilanon diin atong makita ang pagkamatinud-anon sa Magbubuhay nga mituman sa iyang mga gipanaad.

Pamalandongi kini:

1. Unsa may nausab ni Cristo diha sa imong kaugalingon? Diin man nato makit-i ang kausaban nga nahimo niining gugmaha diha sa kalibutan?
2. Imo bang nasinati ang katibuok sa imong kinabuhi diha sa pagtuo? Sa unsa mang paagiha?

Marso 19, 2006: Ika-3 nga Domingo sa Kwaresma
 Basahon: Ex. 20:1-17 / 1cor. 1:22-25 / Jn. 2: 13-25

Human sa pagbasa sa Ebanghelyo:

Unsa man nga pulong o mga pulong sa Ebanghelyo ang nakapatandog kanimo? Ngano man?

Tema: (Basahon human sa mga paambit)

Sa ebanghelyo karong adlaw giabog ni Hesus ang mga negosyante ngadto sa gawas sa templo. Gisalibay niya ang ilang mga kwarta, giabog niya ang tanang mananap ug gilimbuwad ang ilang mga lamesa. “Ayaw ninyo himoang merkado ang balay sa akong Amahan!” Nganong ingon man siya niini ka bangis? Agig tubag gikutlo ni San Juan ang usa ka berso sa salmo: “Ang akong pagmahal sa imong balay, O Dios, nagdilaab sulod kanako samag

KATILINGBAN
 Ang sagid nga mensahe sa Dios: Eccelesia Communis (ECC), sa parokya sa Hesus

TEAM MINISTRY

Team Moderator: Bishop Filomeno G. Bactol, D.D.

Team Members: Fr. Marvyn A. Maceda

Fr. Benjamin C. Pantas

Fr. Jesus G. Ty

Fr. Kenneth Hendricks

Fr. Dario Bebillo

Fr. Francisco Colasito

Newsletter Moderator:

Fr. Marvyn A. Maceda

Encoder:

Vinna Sabroso

Computer Specialist

Oscar O. Borrinaga

Business Managers:

Rizalito V. Curso

Conchita Calvez

PARISH FORMATION TEAM

Eudoxia Canonoy

Linda Roldan

Necitas Casado

Catalina Machete

Sonia Pitao

Josephine Romero

Reymund Icaín

Jonnell Quilaneta

Alfredo Olaer

Alfredo Paghubasan

Danny Jayubo

Gualberto Tonelete

Ramises Bongabong

Jorge Manco

Buddy Castro

kalayo” (Salmo 69:10). Ang kalagot ni Hesus naghulagway lang niining iyang dakong gugma. Dili siya makaakong magsud-ong sa balay diin makigtagbo ang Dios sa iyang katawhan nga karon layo na sa tumong ug tuyo niini.

Napungot ang mga pangulo didto. Usa ka ordinaryong tawo maoy nangahas paghan-ay sa santuwaryo. Unsa kahay iyang hunahuna sa iyang gihimo? Kon ang Dios maoy nagpadala kaniya, iya unta kining pamatud-an pinaagig milagro! “Gub-a ninyo kining maong Templo ug tukoron ko kini pag-usab sulod sa tulo ka adlaw.” Kining iyang gisulti dili gayod hisabtan niadtong tungora, apan si San Juan mipatin-aw niini alang sa iyang mga Kristyanong magbabasa. Kining “templo” mao ang lawas ni Hesus. Ang iyang mga kaaway moguba niini, apan sa tulo ka adlaw, ang kabanhawan maoy maghimo niini nga dili malalis nga puloy-anan sa diosnong presensya.

Usa ka oras tapos niining hitaboa, ang mga negosyante mibalik sa ilang pagpamaligya didto sa templo. Bisan pa man niini, dili nato malimod ang sangputanan niining gihimo ni Hesus. Kining hitabo mas labaw nagpatin-aw sa misteryo sa Pagkabanhaw diin ang Dios ug ang tawo nagkahinagbo diha sa Nabanhawng Cristo.

Pamalandongi kini:

Unsa man ka dako sa imong gugma alang sa balay sa Dios? Sa imong lawas nga mao ang templo sa Dios?

Marso 26, 2006: Ika-4 nga Domingo sa Kwaresma
Basahon: 2 Chr.36:14-17,19-23/ Eph. 2: 4-10 / **Jn. 3:14-21**

Human sa pagbasa sa Ebanghelyo:

Unsa man nga pulong o mga pulong sa Ebanghelyo ang nakapatandog kanimo? Ngano man?

Tema: (Basahon human sa mga paambit)

Usa ka binali sa kinabuhing tawhanon nga ang mga timaan sa kamatayon sagad mao ra usab ang mga timaan sa kaayohan. Hangtod ning adlaw ang karaang caduceus – usa o duha ka mga halas nga naglikos sa usa ka tukon – nagpadayon nga timaan

sa mga parmasyotiko ug mga doctor. Sayod kita nga lala sa mga halas maoy gamitong tambal nga makaayo niadtong gipaakan sa mao ra nga mga halas. Bisan sa kakomon niining maong binali, maglisod lang gihapon kita pagdawat sa gitudlo ni Hesus nga ang kamatayon maoy dalan padulong sa kinabuhi.

Kitang tanan gustong mabayaw – apan dili didto sa krus. Kitang tanan gustong makaangkon sa kinabuhing dayon – apan walay usa kanato ang gustong mamatay.

Si propeta Jeremias misulay pagtuki sa susamang binali ngadto sa iyang katawhan. Mahimo ba gayod kaha sa Dios ang pagtukod pag-usab sa nasud nga anaa sa kamut ni Ciro, ang hari sa Persia? Dili kita modangop sa mga kaaway alang sa atong kaayohan ug kahingpitan. Apan ang Dios sa kanunay milabaw sa mga tawhanong panlantaw. Si San Pablo nahibalo nga sa higayon nga magsugod kita paghunahuna nga ang kaayohan makab-ot pinaagi sa atong kaugalingong paningkamut, magsugod dayon kita paghunahuna sa limitado kaayo nga mga panghunahuna. Kun ang kaayohan ug ang kahingpitan buhat sa Dios, ang mga posibilidad wala gayoy kinutoban ug walay mangahas pagpakatakus.

Ang Kwaresma maoy usa ka pagdapit sa paghunahuna sa unsay imposible ug sa pagpuyo diha sa imposebleng mga paagi. Ang si kinsa nga mosalikway sa imposible mipili sa pagkahinukman. Ang si kinsa nga motuo, ang si kinsa nga mangahas pagpuyo nga binayaw uban kang Cristo didto sa krus, pagakabigon ngadto sa Dios uban ni Cristo.

Pamalandongi kini:

1. Kun gusto kang mamaayo ug mahingpit, kang kinsa ka man modangop?
2. Sa imong pagpaningkamut, misalig ka ba lang sa imong limitadong kaugalingon?
3. Wala ka ba mosangpit sa walay kinutobang mga posibilidad nga gitanyag kanimo sa Dios?

“Kay kon may duha kun tulo nga magkatigom sa akong ngalan, atua ako uban kanila.”

Mateo 18:20

Landslide sa Southern Leyte

Kapin mga usa ka libo ka mga tawo ang gikahadlokang nga nalubong ilawum sa yuta sa dihang usa ka landslide mitabon sa tibuok baranggay sa Guinsaugon, St. Bernard, Southern Leyte niadtong Pebrero 17, 2006. Kapin 200 niini mao ang mga batan-on nga eskwela sa Guinsaugon Elementary School kauban sa mga tisers ug pipila ka mga ginikanan sa mga kabataan

Giingon nga ang hinungdan sa landslide mao ang paghumok sa yuta sa Bukid Kan-abag tungod sa halos duha ka semana nga pag-ulan. Ang baranggay Guinsaugon nahimutang gayud ubos niining bukira.

Sa rescue and retrieval operations nga gihimo sa atong gobyerno uban sa panabang sa mga rescue teams nga gikan sa nagkalainlaing mga nasud, gitaho nga aduna nay 120 ka mga patayng lawas ang nakuha gikan sa landslide.

Giawhag ang tanan sa paghalad ug pag-ampo alang sa mga namatay sa Guinsaugon ingon man sa mga nangaangol sa maong insidente.

Balik-Halad sa Dios Seminar

Gipasiugdahan sa Balik-Halad Team of Speakers ang paghatag ug seminars sa Balik-Halad ug Pasalamat sa Dios nga Programa ngadto sa kristohanong katilingban sa Sitio Cogon (Peb. 21-22), Brgy. Larrazabal (Peb. 23-24), ug Smo. Rosario (Peb. 25-26). Ang maong seminar pagapasiugdahan usab sa ubang kristohanong katilingban sa lungsod sa Naval sa umaabot nga mga adlaw.

Imong Tabang Gikinahanglan!

Para kanila nga mga nabiktima sa landslide didto sa Brgy. Guinsaugon, St. Bernard, Southern Leyte, ang tabang nimo gikinahanglan! Giawhag ang tanan nga may malumo ug kasingkasing sa paghatag ug tabang o donasyon alang sa mga igsoon nato nga naangol sa maong insidente.

Gikinahanglan sa karon ang mga pagkaon (bugas, sardinas, noodles, kape, etc) ug ingon man usab mga bisti, banig, unlan, habol, gamit sa pagkaon, ug uban pa. Puede usab mohatag ug cash donations.

Itunol lamang ang inyong mga hinabang sa Social Action Center sa Diocese sa Naval nga nahimutang sa Diocesan Pastoral Building (atbang sa Rural Bank of Naval). Pangitaa lang si Menen o si Sr. Anne (Tel # 500-9032). Puede usab ninyo itunol ang inyong hinabang sa Parish Office. Pangitaa lamang si Josephine o si Rita (Tel # 500-9355).

Daghang salamat. Panalanginan unta sa Dios ang inyong pagkamanggihatagon.

Re-orientation sa BEC Hospital Drive Gipasiugdahan

Gipasiugdahan ang usa ka re-orientation seminar sa BEC Hospital Drive niadtong Pebrero 14, 2006 didto sa apostolic center. Kini gitambungan sa mga BEC members sa maong lugar. Human sa re-orientation, gisunod dayon nila ang pagpili ug mga bag-ong opisyaes. Ang mga bag-ong opisyaes mao kining mosunod:

Presidente - Sis. Violeta Dacara :

B. Presidente - Sis. Rose Mangco

Secretary - Bro. Edwin Sayson

Treasurer - Sis. Susana Sayson

Auditor - Sis. Luz Tuol

Catechist - Sis. Dulcerina Bismorte

Song Leader - Sis. Isabelita Abuelo

Mga Alagad:

Selda 1 - Sis. Susana Sayson

Selda 2 - Sis. Violeta Dacara

Selda 3 - Sis. Luzviminda Tuol

Selda 4 - Sis. Marjorie Sulla

NAVAL COUNTRY INN

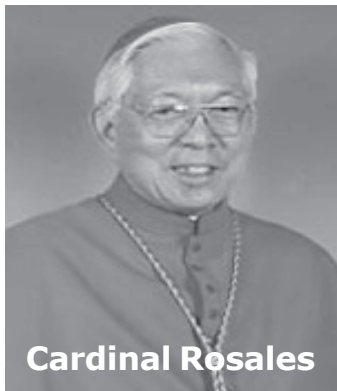
"Your home away from home"

&

NAVAL TOWN CENTER

Bag-ong Kardinal sa Pilipinas

Si Papa Benedicto XVI mihingalan kang Archbishop Gaudencio Rosales, D.D., Arsobispo sa Manila, isip usa nga Kardinal. Kini gipasabot ni Arsobispo Antonio Franco, D.D., ang Papal Nuncio sa Pilipinas, niadtong Pebrero 22, 2006. Si Arsobispo Rosales, 73 ang panuigon, usa sa mga 15 ka mga bag-ong Kardinal nga giisa ni Papa Benedicto sa maong dungganan nga pagpangalagad.

Cardinal Rosales

Si Arsobispo Rosales natawo sa Batangas niadtong Agosto 10, 1932 sa Batangas City. Naordinahan siya pagpakapari niadtong Marso 23, 1958 sa Basilica sa Immaculada Conception sa Batangas City ug pagka Obispo niadtong Oktubre 28, 1974. Nahimo siya nga Kaabag nga Obispo sa Arkidiosis sa Manila hangtud nga napili siya nga Obispo sa Diocesis sa Malaybalay, Bukidnon niadtong Septiyembre 1982. Unya naisa siya pagka Arsobispo sa Lipa, Batangas niadtong March 18, 1993 ug Arsobispo sa Manila niadtong Nobyembre 21, 2003.

Pagahimuon ang seremonyas sa pag-isa kang Arsobispo Rosales ug katorse nga uban pa sa Vatican karong Marso 24. Mabuhi ka Gaudencio Cardinal Rosales!

17th nga Anibersaryo sa Diocesis sa Naval

Pagasaulugon karong Marso 8, 2006 ang ika-17 nga anibersaryo sa pagkatukod sa Diocesis sa Naval. Isip paghandum sa maong kasaulugan, adunay kasaulugan sa Pontifical Mass sa 9:30 AM sa mao nga adlaw nga pagapanguluhan sa atong Obispo Filomeno G. Bactol, D.D. kauban sa tanan nga mga kaparian sa diocesis.

Pagahimuon sa maong kasaulugan ang pagbendisyon sa lana nga pagagamiton sa bunyag ug ordinasyon, ug lana nga gamiton sa pagdihug sa mga masakiton. Pagahimuon usab sa maong kasaulugan ang pagbag-o sa Panaad sa Pag-alagad sa atong mga kaparian.

Giawhag ang tanang mga parokyano ug mga kristohanong katilingban sa Naval sa pagtambong niining atong kasaulugan. Giawhag usab ang mga BECs sa inyong mainiton nga presensya.

Gitik-gitik sa Kinabuhi

Anak: Itay sabi nila pag nakaharap ako kamukha ko si Jose Rizal, pag naka-sideview kamukha ko naman si Manuel Roxas? Ano ho ibig sabihin non?

Itay: Mukha kang pera.
-oOo-

Tanong: Bakit Intsik ang kinikidnap at di Bombay? Sagot: Siyempre, kse kung Bombay, pati ransom hulugan!
-oOo-

Tanong: Ano ang nagagawa ng LIMANG lalake na hindi kayang gawin ng LIMANG babae? Sagot: eh di UMIHI NG SABAY SABAY SA ARINOLA.
-oOo-

Sa loob ng isang classroom kung saan Science ang leksyon, nagtanong ang guro sa kanyang mga mag-aaral.

“Ano ang scientific formula ng tubig?” tanong ng guro.

“Ma’am, H I J K L M N O!” sagot ng isang estudyante.

“Hindi naman iyan ang tinuro ko sa inyo ah!” paalala ng guro.

“Ma’am, ‘di po ba sabi niyo, ang formula ng tubig, H to O?”
-oOo-

Isang pasyente ang dumating sa klinika ni Doctor Paking.

Torko: “Doctor, natatandaan n’yo pa ba ako?”

Doktor: “Parang nakita na kita.”

Torko: “Ako ho iyong pasyente ninyo last year.”

Doktor: “Ikaw nga! Ano ba ang maipagilingkod ko?”

Torko: “Itatanong ko ho sana sa inyo kung puwede na akong maligo!”
-oOo-

Si Juan ug si Pedro sa Math class.

Teacher: Juan, 1+3?

Juan : 4, Ma’am.

Teacher: Pedro, 3+1?

Pedro: Mao na lagi ni! Lisod na ngani ang pangutana, ako dayon. Favoritism man ni!

BEC ACTIVITIES

Marso 2006

March 4 (Saturday)
CLUSTER FELLOWSHIP
 BEC ILAYA & SMO. ROSARIO

March 18 (3rd Saturday)
PAROCHIAL FELLOWSHIP
 Vernue: Sitio Ilawod Chapel
 Time: 8:00 am – 3:00 pm.

March 19 (3rd Sunday)
PAROCHIAL FELLOWSHIP
 Venue: Brgy. Talustusan Chapel

BEC ANNIVERSARY

BEC Butay Romblon
 March 4, 2006 (Saturday)

DAILY BIBLE READING GUIDE

1-Mar-06	Wednesday	Jl 12-18; 2Cor 5:20-6:2; Mt 6:1-6,16-18
		Ash Wednesday (Fast and Abstinence)
2-Mar-06	Thursday	Lk 9:22-25
3-Mar-06	Friday	Mt 9:14-15
4-Mar-06	Saturday	Lk 5:27-32
5-Mar-06	Sunday	Gn 9:8-15; 1 Pt 3:18-22; Mk 1:12-15
		1st Sunday of Lent
6-Mar-06	Monday	Mk 25:31-46
7-Mar-06	Tuesday	Mt 6:7-15
8-Mar-06	Wednesday	Lk 11:29-32
9-Mar-06	Thursday	Mt 7:7-12
10-Mar-06	Friday	Mt 5:20-26
11-Mar-06	Saturday	Mt 5:43-48
12-Mar-06	Sunday	Gn 22:1-2, 9a-13, 15-18; Rom 8:31b; Mk 9:2-10
		2nd Sunday of Lent
13-Mar-06	Monday	Lk 6:36-38
14-Mar-06	Tuesday	Mt 23:1-12
15-Mar-06	Wednesday	Mt 20:17-28
16-Mar-06	Thursday	Lk 16:19-31
17-Mar-06	Friday	Mt 21:33-43, 45-46
18-Mar-06	Saturday	Lk 15:1-3, 11-32
19-Mar-06	Sunday	Ex 20:1-17; 1Cor 1:22-25; Jn 2:13-25
		3rd Sunday of Lent
20-Mar-06	Monday	2 Sm 7:4-5a, 12-14a, 16: Rom 4:13,16-18,22; Mt 1:16, 18-21, 24a
21-Mar-06	Tuesday	Mt 18:21-35
22-Mar-06	Wednesday	Mt 5:17-19
23-Mar-06	Thursday	Lk 11:14-23
24-Mar-06	Friday	Mk 12:28-34
25-Mar-06	Saturday	Is 7:10-14,8:10; Heb 10:4-10; Lk 1:26-38
26-Mar-06	Sunday	2 Chr 36:14-16, 19-23; Eph 2:4-10; Jn 3:14-21
		4th Sunday of Lent
27-Mar-06	Monday	Jn 4:43-54
28-Mar-06	Tuesday	Jn 5:1-16
29-Mar-06	Wednesday	Jn 5:17-30
30-Mar-06	Thursday	Jn 5:31-47
31-Mar-06	Friday	Jn 7:1-2, 10, 25-30

Mensahe...

gikan sa pahina 1

- **Livelihood Programs.** Nagpasiugda usab kita ug mga livelihood seminars para sa mga kaigsuonan nato sama sa egg production, food processing, candle-making, dressmaking / tailoring, sustainable agriculture, herbal processing, ug hog raising and fattening.

- **Trainings ug Seminars.** Dili lamang pangabuhian ang atong gitagaan ug pagtagad kundili apil usab ang mga trainings ug seminars nga nagtabang paghatag ug iksakto nga pagtagad sa atong pagkatawo. Pipila niini mao ang: gender sensitivity, peace building and human rights, good governance, micro-credit ug ecology.

Sayud kita nga kini dili pa gayud makatubag sa dako kaayo nga panginahanglan sa atong kristohanong katilingban. Apan, maanindot na kini nga sinugdanan alang sa damgo sa atong Simbahan sa pagpangalagad sa Iyang katawhan. Inubanan sa hugot nga pagtuo sa Dios, manghinaut kita nga molambo kini aron ang tanan gayud makatagamtam sa maong mga kaayuhan. Daygon nato ang Dios sa Iyang kaayo!

Bishop FILOMENO G. BACTOL, D.D.
 ug mga Kaparian sa Naval